

від редакції

Щастя всім у Новому 2017 році!

Шановні наші читачі!

Ви тримаєте в руках останній у цьому році номер газети «Вісник СНАУ». Протягом року ми були з вами, відображаючи на сторінках нашого видання найбільш значущі події з життя Сумського національного аграрного університету, ділячись своїми думками з того чи іншого приводу, підтримуючи вас і чекаючи зворотної підтримки. Рік, що минає, був цікавим, насиченим подіями, новими досягненнями, яскравими, приємними моментами, гучними перемогами й здобутками. Звісно, були й складнощі, багато напруженої роботи, велика відповідальність і хвилювання. І все це ми переживали з вами разом.

2016-й рік добігає кінця, але це значить, що попереду нас чекає новий, і ми щиро сподіваємося, що наша з вами дружба у 2017 році тільки зміцніє :) Ми завжди радіємо співпраці з нашими авторами і з задоволенням публікуємо матеріали, в яких ви ділитесь з нами баченням тієї чи іншої проблеми, враженням від проведених заходів, своїми творчими здобутками тощо.

У новому 2017 році редакція газети «Вісник СНАУ» бажає авторам – натхнення й креативу, нестримного польоту думки і вдячної читачької аудиторії, читачам – кожного разу знаходити для себе щось новеньке й цікаве, рідному університету – процвітання, впевненого руху до нових вершин, нових яскравих проектів і якнайкращого їх втілення, і всім без виключення – міцного здоров'я, затишку й добробуту у сімейному колі, радості й задоволення від кожного прожитого дня.

Створюючи цей передноворічний номер, ми хотіли, щоб кожен з вас відчув наближення найочікуваніших і найлюбленіших зимових свят, щоб у життя кожного увійшла зимова казка. І нехай всі добрі, світлі бажання, загадані у новорічну ніч, обов'язково здійсняться, а щедрий Дід Мороз принесе омріяний подарунок кожному, навіть тому, хто у нього не вірить :)

З Новим роком! З Різдвом Христовим!

З любов'ю та повагою
редакційний колектив газети «Вісник СНАУ»

результат

Акредитація ACQUIN: визнання багаторічної роботи

Рік, що минає, приніс Сумському національному аграрному університету чергове досягнення: у листопаді СНАУ разом з Національним університетом біоресурсів і природокористування України були акредитовані агентством ACQUIN за магістерською програмою «Адміністративний менеджмент». Про те, що це означає для університету, говоримо сьогодні з начальником відділу міжнародного співробітництва, координатором програми Ларисою КАЛАЧЕВСЬКОЮ.

– Ларисо Іванівно, розкажіть нам, будь ласка, про те, як усе розпочиналося.

– Навчання студентів за магістерською програмою «Адміністративний менеджмент» (міжнародна версія MBA – Master of Business Administration in Agriculture) було розпочато в Сумському національному аграрному університеті ще у 2001 році за сприяння Німецької служби академічних обмінів DAAD. У 2006 році програма була акредитована Міністерством освіти України, що дало можливість нашим студентам вчитися як в Україні, так і в Німеччині, в Університеті прикладних наук Вайєнштефан-Трієсдорф, а також отримувати подвійний українсько-німецький диплом. Студенти мають можливість вибирати, якою мовою проходити курс навчання, – українською чи німецькою.

– Які цілі ставить перед собою ця магістерська програма?

– Головне завдання курсу – підготовка фахівців для роботи у структурі, що визначають аграрну політику в Україні, виховання лідерів у сфері бізнесу, які вміють оперативно і безпомилково приймати

рішення щодо виникаючих управлінських ситуацій, а також випуск магістрів, які прагнуть продовжувати наукові дослідження на докторському рівні як в Україні, так і за кордоном.

– Хто може навчатися за цією програмою?

– Стати слухачем магістерського курсу «Адміністративний менеджмент» в СНАУ може кожен, хто закінчив вищий навчальний заклад III-IV рівня акредитації (бакалавр, спеціаліст, магістр). Тривалість навчання – 1,5 роки, протягом цього часу студенти можуть навчатися або в Сумському національному аграрному університеті, або ж у Німеччині за умови успішного складання іспиту з німецької мови. Для тих, хто навчається в Україні, регулярно проводяться лекції, семінари та практичні заняття, які проводять викладачі з німецьких університетів-партнерів.

За весь цей час випускниками магістерського курсу «Адміністративний менеджмент» стали понад 600 студентів, і 99 з них отримали подвійний українсь-

ко-німецький диплом. Випускники, як правило, стають успішними, затребуваними в професії людьми, обіймають високі посади в агрохолдингах, агрокорпораціях, українсько-німецьких фірмах. Багато з них зараз працюють за фахом за кордоном.

– Акредитація агентством ACQUIN – це справді високе досягнення, чи, може, в ЄС є більш авторитетні акредитаційні органи?

– Варто відзначити, що в країнах Європейського Союзу акредитація вищих навчальних закладів проводиться не міністерством

освіти, а виключно уповноваженими агентствами. У квітні 2016 року комісія європейського акредитаційного агентства ACQUIN розпочала роботу з міжнародної акредитації магістерського курсу «Адміністративний менеджмент» (MBA in Agriculture), імплементації її в Сумському національному аграрному університеті в рамках спільного проекту з німецькими партнерами. Офіційний договір між СНАУ та міжнародним акредитаційним агентством ACQUIN про проведення акредитації був підписаний на конференції ректорів університетів-партнерів міжнародної мережі «Аграрний менеджмент» в Єревані. Без жодних сумнівів, це справді дуже почесно й відповідально для нашого університе-

ту, і ця акредитація є визнанням нашої багаторічної роботи.

– Це кінцева мета чи маємо ще перспективи?

– Те, що вже зроблено, на моє глибоке переконання, вже є серйозним досягненням української освітньої сфери. Але зупинятися на цьому ми не будемо, і в подальшому ставимо собі за мету подати заявку до Європейського Союзу і отримати можливість видавати всім студентам, які закінчили магістерський курс «Адміністративний менеджмент» в Сумському національному аграрному університеті, подвійний українсько-німецький диплом♦

Розмовляла
ОЛЕНА МОВЧАН

ідея

StartUp-центр розпочав роботу

ОЛЕНА МОВЧАН

лених осіб з науковцями університету та реальним сектором економіки.

Наразі центр об'єднує науковців, які виступають у ролі бізнес-консультантів, та учасників, що мають власні ідеї для відкриття власного бізнесу і бажання їх реалізувати. Окрім цього, учасниками можуть стати агроінтерни СНАУ та зацікавлені особи,

що мешкають у сільській місцевості. Нині в університеті завершується робота над розробкою електронного майданчика для комунікацій.

8 грудня 2016 року в Сумській обласній державній адміністрації відбулася нарада з питань створення у Сумському національному аграрному університеті Стартап-центру. Робота над цим проектом триває у СНАУ вже більше двох місяців.

Взагалі-то це таке стартап? Це тільки що створена компанія (яка, можливо, навіть не є юридичною особою), що знаходиться на стадії розвитку і буде свій бізнес на основі нових інноваційних ідей або на основі технологій, які нещодавно з'явилися. Останнім часом цей термін можна почути досить часто, коли мова йде про бізнес або інвестиції. Основним же ресурсом для створення нового стартапу служить хороша новаторська ідея.

Що ж стосується Стартап-центру СНАУ, то його основними завданнями є створення передумов для розвитку малого бізнесу в сільській місцевості, розвиток аграрної бізнес-освіти, створення платформи підтримки студентського підприємництва, а також підтримка бізнес-зв'язків студентів, випускників, інших зацікав-

Маючи власні розробки у цьому напрямку, СНАУ готовий ділитися ідеями з іншими зацікавленими структурами та потребує підтримки від місцевої влади. Тож на нараді, крім ректора СНАУ Володимира Ладика, співробітників Сумського НАУ, задіяних у проєкті, та студентів, що мають наміри побудувати власний бізнес, були присутні також керівники вищих навчальних закладів м. Суми, що виявили зацікавленість співпрацювати зі СНАУ, а також заступник голови Сумської ОДА Микола Подопрігора, перший заступник голови СОДА Олександр Марченко, представники департаментів ОДА та громадських організацій.

Результатом зустрічі стало прийняття рішення про необхідність продовження роботи стартап-центру та його підтримки владними структурами регіонального рівня◆

співпраця

Юрфак і управління юстиції підписали меморандум

ОЛЕНА МОВЧАН

З 5 по 9 грудня 2016 року в Україні триває Всеукраїнський тиждень права. Його проведення започатковано Указом Президента України «Про Всеукраїнський тиждень права» від 8 грудня 2008 р. № 1149/2008.

У рамках цієї події у Сумському національному аграрному університеті 7 грудня 2016 року відбулося підписання меморандуму про співпрацю між СНАУ в особі ректора Володимира Ладика та Головним територіальним управлінням юстиції у Сумській області в особі керівника Ірини Свистун.

Меморандум передбачає здійснення спільної діяльності сторін на основі освітньо-наукового партнерства у напрямку практичної підготовки студентів юридичного факультету, цільової підготовки випускників для управління при працевлаштуванні, здійснення наукового консультування та супроводження впровадження

інновацій та реформ, обговорення аспектів удосконалення правової освіти, залучення студентів до обговорення питань розвитку професії юриста тощо.

Згідно з цим договором, студенти юридичного факультету СНАУ отримують можливість про-

аспектів удосконалення правової освіти та Днів кар'єри у Сумському НАУ та коледжах. Відповідно до одного з пунктів меморандуму, студенти матимуть можливість брати участь в обговоренні реформ в органах юстиції у форматі «Вранішня кава з керівником управління юстиції».

Як зазначила начальниця Головного територіального управління юстиції у Сумській області Ірина Свистун, відтепер наша співпраця відбуватиметься у новому форматі. «Ми завжди дослухаємося до думок, побажань і пропозицій молоді. Ваші ідеї насправді є дуже цінними, тож сподіваємося, що ця співпраця буде корисною для всіх», – зазначила, звертаючись до присутніх у залі студентів юридичного факультету, Ірина Петрівна.

«З часом ми зрозуміли, що потрібно активно працювати не тільки в напрямку технологічних, суто аграрних спеціальностей, а й в юридичному та економічному, – зазначив ректор СНАУ Володимир Ладика. – Це вкотре підтвердилося, коли ми розпочали проєкт «Агроінтернатура» для фахівців, що працюють в аграрному секторі. Виявилося, що

найбільше їм наразі цікаві нові знання з тайм-менеджменту, економіки і права». Важливим ректор СНАУ вважає також перегляд та узгодження навчальних планів з юридичних дисциплін у напрямку їх актуалізації. Тим більше, що на інших факультетах (передусім інженерно-технологічному та агротехнології і природокористування) Сумський НАУ вже має такий позитивний досвід співпраці◆

досягнення

Валентина Андрієнко – серед фіналістів конкурсу

ОЛЕНА МОВЧАН

30 листопада 2016 року у Києві відбувся завершальний етап конкурсу «Кращий бухгалтер України». Проводився він у три етапи. Перші два проходили за двома номінаціями: «Кращий бухгалтер України в комерційних підприємствах» та «Кращий бухгалтер України в бюджетних установах». У фіналі на третьому етапі визначилися Топ-10 кращих бухгалтерів України за результатами творчої роботи фіналістів.

Річна сертифікація бухгалтерів, проведена в рамках конкурсу, – один з найбільш значущих проєктів Всеукраїнського бухгалтерського клубу, покликаний підвищити професійну майстерність та якість роботи бухгалтерів, престиж і суспільну значимість бухгалтерської професії.

У цьому році до конкурсу проявило інтерес більш 20000 бухгалтерів-практиків з усіх регіонів України. 50

бухгалтерів, надіславши свої роботи для оцінки журі у III турі, стали фіналістами конкурсу. Це люди, які успішно пройшли перші два тури і не побоялися спробувати свої сили у написанні творчої роботи.

Однією з фіналісток конкурсу стала головний бухгалтер Сумського національного аграрного університету Валентина Андрієнко, з чим ми її вітаємо!◆

семінар

Кооперація: вихід для сільських територій

ОЛЕНА МОВЧАН

9 грудня 2016 року в Сумському національному аграрному університеті відбувся семінар, проведений координаторами Сумського обласного ресурсного центру громад проєкту ЄС ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» Анатолієм Молошним та Тамарою Харченко.

Мова йшла про кооперацію як можливість розвитку сільських територій України на шляху до європейської інтеграції, зокрема про економічний компонент розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації на прикладах кооперативів Сумської області.

Проєкт «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» працює в Україні, починаючи з 2008 року. За словами Анатолія Молошого, результатом роботи вже стали 150 реалізованих мікропроєктів на загальну суму більше 350 млн. гривень. Завдяки цьому 2,6 мільйонів людей у понад 2000 сіл покращили своє життя через реалізацію мікропроєктів щодо відновлення дитячих садків та шкіл, медичних пунктів, доступу до якісної води, охорони довкілля, енергозберігаючого вуличного освітлення.

З 2012 року у межах проєкту впроваджується економічний компо-

нент, метою якого є активізація розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в Україні, створення правових, організаційних і соціально-економічних умов для їх діяльності. Сумська область є однією з тих областей, де успішно створені 6 багатofункціональних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Зокрема це БСОК «Чернечослобідський» (понад 80 членів, обіг коштів більше 1 млн. грн., 4 робочих місця), БСОК «Вовнянський» (понад 30 членів, обіг коштів більше 100 тис. грн., 3 робочих місця), БСОК «Добробут Шевченкове 2015» (21 член, залучено 1035 тис. грн.), БСОК «Полісяночка» (11 членів, залучено 712 тис. грн.), СОК «Господар 2015» (22 члени, залучено 990,7 тис. грн.) та СОК «Недригайлів» (22 члени, залучено 1015,7 тис. грн.).

Але для того, щоб робота була налагодженою, крім залучення коштів і раціонального управління ними,

потрібно ще проводити правильну політику при роботі з персоналом. Саме про це говорила координатор проєкту Тамара Харченко, зокрема про створення техніко-інформаційних центрів для надання інформаційно-консультаційних послуг, їх взаємодію з іншими кооперативами, агентствами, донорами, мас-медіа, владою та органами місцевого самоврядування.

Слухачами семінару стали студенти, аспіранти та викладачі факультету економіки і менеджменту Сумського національного аграрного університету◆

конференція

Родючий ґрунт – запорука добробуту

ОЛЕНА МОВЧАН

5 грудня світова спільнота відзначила Всесвітній день ґрунту. Саме цього дня у 1883 році В.В. Докучаєв, основоположник науки про ґрунт, захистив свою докторську дисертацію, присвячену проблемам вивчення чорноземів.

До цієї визначної для всіх вчених-ґрунтознавців дати і була приурочена Регіональна науково-практична конференція «Родючий ґрунт – запорука добробуту», що відбулася 6 грудня 2016 року у Сумському національному аграрному університеті.

Організатором її виступив СНАУ спільно з Сумською філією охорони ґрунтів, Інститутом сільського господарства Північного Сходу України НААНУ та Українським товариством ґрунтознавців та агрохіміків.

Розпочалася конференція пленарни-

ми доповідями, з якими виступили науковці Сумського національного аграрного університету, Інституту сільського господарства Північного Сходу України НААН, Сумської філії ДУ «Держґрунтоохорона», ПНВП «Біак», ТОВ «Агросфера» тощо.

Що ж стосується секційних доповідей, то вони проводилися у двох секціях: «Сучасні напрями досліджень у ґрунтознавстві та землеробстві» та «Сучасні напрями досліджень в агрохімії». З доповідями виступили викладачі, студенти та аспіранти Сумського НАУ, а також Миколаївського НАУ, Інституту Північного Сходу України НААНУ, Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, Інституту аграрної економіки НААНУ, Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва, Інституту водних проблем і меліорації НААНУ◆

газета

Вісник

Сумського національного аграрного університету

заснована у 1991 році.

Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво
СМ №376/35-пр
від 22 лютого 2007 р.Редактор: Олена Мовчан
Верстка: Людмила Барлітм.Суми,
вул.Герасима Кондратьєва, 160,
каб. 220, головний корпус
<http://sau.sumy.ua>Газету набрано і зверстано
в ІП медіацентрі СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

актуально

У СНАУ тепер «Прозоро»

ОЛЕНА МОВЧАН

Зимова сесія ознаменувалася нововведеннями як для студентів, так і для викладачів. Вірніше, це навіть складно назвати нововведенням, це – справжня революція у проведенні іспитів і заліків. По-іншому й не назвеш систему «Прозоро», запроваджену у Сумському національному аграрному університеті. Відповідно до нових правил, відтепер кожен іспит буде проводитися у присутності комісії та з відеосупроводженням і записом на електронні носії. При виникненні будь-яких суперечностей чи спірних моментів це допоможе встановити, на чьому ж боці правда.

В освітньому процесі надзвичайно важливою є роль викладача. Від того, наскільки якісно він викладає свій предмет, по більшості залежить рівень знань студента з тієї чи іншої дисципліни. Але, крім того, що викладач повинен надавати якісні знання, не менш важливим є фактор їх справедливого оцінювання. Саме про це йшлося на зустрічі керівництва університету з викладачами усіх кафедр, що відбулася у Сумському НАУ.

Зрозуміло, що перш ніж вимагати від студента глибоких якісних сучасних знань з предмету, педагог має їх студенту дати, а це може зробити лише викладач, який постійно працює над підвищенням свого фахового рівня. Тож про шляхи й методи удосконалення саме викладацьких знань говорив ректор Володимир Ладика. Ї декілька способів підвищення свого фахового рівня: це актуальні наукові дослідження, фахове супроводження (консультування бізнесу), викладання англійською мовою, підвищення кваліфікації через бізнес, НААНУ, гранти тощо.

Про створення в університеті умов для організації академічної доброчесності говорив проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерій Жмайлов. Наразі освітній процес в університеті регла-

ментується Законом України «Про вищу освіту», Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ, Положенням про європейську кредитно-трансферну систему організації освітнього процесу в Сумському НАУ, а також рядом інших документів.

Для того, аби покращити інформованість викладачів, в університеті запланована передплата 66 фахових періодичних видань. Книгозабезпеченість навчальними, науковими та додатковими виданнями на факультетах становить в середньому 84,25%. Що ж стосується вивчення англійської мови, то дані факультетів різняться дуже сильно, причому найкращі показники на юридичному факультеті, де 82,76% викладачів вивчають англійську мову.

За результатами зібрання були внесені пропозиції щодо внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу у СНАУ. Зокрема, крім зазначених вище правил проведення іспитів, передбачається посилити відповідальність викладачів за якість освітнього процесу. Заочну

освіту інтегрувати з дистанційною формою на платформі Moodle. Проводити попередній захист дипломних робіт не пізніше як за 3 місяці до захисту на ЕК. Завідувачам кафедр забезпечити реалізацію принципів академічної доброчесності та здійснювати контроль за академічним і науковим плагіатом. Запровадити семінари зі старостами академічних груп з питань освітнього процесу не рідше 2 разів на рік.

Цій же темі була присвячена і

зустріч Володимира Ладика та Валерія Жмайлова зі студентами університету.

«У сучасних умовах на перший план виходить не сама наявність диплома, а реальні знання та вміння, набуті студентом за час навчання, – говорить ректор СНАУ, – а це практично неможливо, якщо оцінювання знань у виші не організоване належним чином. Система має бути побудована так, щоб викладач, знаючи, що студентські знання як результат його роботи будуть оцінюватися, прагнув добре навчити, а студент – добре навчитися, отримати максимум знань. Це стане реальністю тільки за умови справедливого оцінювання».

Навчання в університеті має не тільки дати студенту знання та вміння з обраної спеціальності, а й сприяти набуттю комунікативного досвіду та управлінських якостей. Ці задачі зазвичай вирішуються через засвоєння теоретичних знань, власноручне набуття практичних навичок на виробничій практиці, лабораторних та практичних заняттях. Що ж стосується комунікативних навичок, то їх формування найкраще йде через участь у фахових дискусіях (на

семінарах, науково-практичних конференціях тощо), керівництво громадськими групами, а також проходження виробничих практик на керівних посадах.

Ну, а індикаторами успішності студента стають такі фактори, як поточна успішність, відгуки з бази практики, пропозиції працевлаштування на старших курсах, висока монетарна оцінка на захисті дипломних робіт, працевлаштування за фахом та агроінтернатура.

Про деталі сесійного процесу, який наразі триває в університеті, говорив Валерій Жмайлов. Він нагадав студентам, що заліковий тиждень закінчився 14 грудня, і в разі неуспішного складання заліків перездати їх можна буде лише після сесії. Відомо, що студент – це єдина у світі істота, що може мати два, три і більше «хвостів» :) Але, відповідно до існуючих правил, перездавати він має право лише за умови, що їх не більше двох.

А кому ж вигідна справедлива оцінка і, відповідно, висока якість студентських знань? Абсолютно всім учасникам освітнього процесу, запевняє Валерій Миколайович, – і студенту, і роботодавцю, якому потрібні працівники з реальними знаннями, і університету, адже якісно підготовлений фахівець – це найкраща реклама навчального закладу.

Тож в Сумському національному аграрному університеті, де поточний навчальний рік оголошений роком підвищення якості освітнього процесу, наразі роблять все для того, аби це стало не просто красивими словами

досвід партнерів

Науковці ІТФ співпрацюють з польськими колегами

ЄВГЕН КОНОПЛЯНЧЕНКО

З 5 по 8 грудня 2016 року делегація СНАУ у складі науковців інженерно-технологічного факультету професора В.Б.Тарельника, доцентів Є.В.Коноплянченка та Н.В.Тарельник перебувала з робочим візитом у Політехніці Свентокржиській, м. Кельце, Республіка Польща.

Програма перебування передбачала знайомство з матеріальною базою Центру лазерних технологій металів Політехніки Свентокржиської, який очолює Почесний доктор наук СНАУ, доктор технічних наук, професор Богдан Антошевський.

Були проведені серії експериментів в рамках наукового проекту по розробці енергозберігаючих технологій для забезпечення експлуатаційних властивостей робочих поверхонь деталей, який є складовою спільних досліджень СНАУ та Політехніки Свентокржиської.

На електронному мікроскопі фірми Oxford Instruments були проведені дослідження зразків з різноманітними комбінованими електроерозійними покриттями, з метою розробки методів та удосконалення технологій формування робочих поверхонь деталей з заданими експлуатаційними властивостями.

Це вже не перше дослідження, яке проводили наші науковці. За результатами попередніх експериментів було представлено спільну українсько-польську наукову статтю «Электродные материалы, композиционные и многослойные электроискровые покрытия из сплавов систем Ni-Cr, WC-Co и металлов», яка щойно вийшла в журналі «Порошковая металлур-

гія», що входить до наукометричної бази SCOPUS.

У рамках візиту також відбулася презентація монографії «SELECTED PROBLEMS OF SURFACE ENGINEERING AND TRIBOLOGY» під редакцією професора Богдана Антошевського та професора В.Б.Тарельника, підготовленої англійською мовою колективом авторів, до якого входять науковці інженерно-технологічного факультету: доценти М.Я.Довжик, Є.В.Коноплянченко, В.С.Марцинковський, А.В.Білоус, Н.В.Тарельник, ст. викладач А.Г.Павлов, та аспірант кафедри технічного сервісу О.М.Жуков.

Також члени делегації мали нагоду долучитися до науково-навчального життя університету м. Кельце. Так, доцент Н.В.Тарельник навіть посіла призове місце у виробничому конкурсі та отримала заохочувальний приз від організаційного комітету.

Крім суто наукових питань, члени делегації мали можливість ознайомитися з культурним надбанням м. Кельце.

Програма перебування була виконана в повному обсязі, намічені шляхи подальшої співпраці. Одним із пріоритетних напрямів було означене створення спільного наукового проекту «Формування зносостійких захисних покриттів електроерозійним легуванням та лазерною обробкою», який дасть можливість плідно та результативно співпрацювати науковцям СНАУ та Політехніки Свентокржиської

міжнародна програма

Стажування в Університеті штату Огайо

СВІТЛАНА ЛУКАШ

На початку травня доцент кафедри економіки Світлана Лукаш успішно пройшла конкурс та була відібрана як учасник Faculty Exchange Program – програми, що фінансується Міністерством сільськогосподарства США. Програма передбачала проходження стажування групи шести викладачів з різних університетів України на базі найкращого й одного з найкращих університетів США – Університету штату Огайо. Стажування розпочиналось з тижневої орієнтації у Міністерстві: знайомство з системою освіти США, Національною службою сільськогосподарської статистики, Службою економічних досліджень, Міністерством сільського господарства, Національним інститутом продовольства і сільського господарства, Службою сільськогосподарського маркетингу та інших відділів Міністерства сільського господарства США.

З серпня учасники FEP мали можливість обрати та відвідувати різні курси за різними ступенями навчання (для бакалаврів, магістрів, групи PhD та MBA студентів у Бізнес-школі університету) і спостерігати, як проходить навчання в класі в Америці, брати участь у навчальній роботі, спілкуватися з викладачами. Для того, щоб ефективно зрозуміти особливості сільського господарства США, група відвідувала численні державні, приватні та некомерційні організації, щоб дізнатися, як всі працюють в інтегрованій системі, вивчити напрямки та засоби підтримки сільськогосподарських виробників і агробізнесу. За п'ять місяців група відвідала більше п'ятдесяти ферм різного напрямку виробництва, більше десяти переробників сільськогосподарської продукції, дилерські центри, логістичні організації. Університет займає дуже активну позицію в дорадництві агробізнесу, тому багато часу було присвячено вивченню саме цього аспекту діяльності університету. Програма стажування була дуже інтенсивною і передбачала відвідання численних семінарів, тренінгів, виставок, наукових конференцій, практичних програм навчання. Група мала можливість також зустрітись з Конгресменом США Марсі Каптур, Хіларі Клінтон під час проведення президентської передвиборної кампанії та президентом США Бараком Обамою.

Щоб зрозуміти різноманітність сільськогосподарських систем, наявних у США, учасники FEP подорожували за межами штату Огайо на південному заході Сполучених Штатів у жовтні. Там вони зустрілися з сільгоспвиробниками, представниками агробізнесу, а також інших зацікавлених сторін в Арізоні, Неваді і Каліфорнії, щоб дізнатися, наскільки сільськогосподарські системи в цих штатах функціонують по-іншому, ніж ті, що на Середньому Заході.

По закінченню програми та успішного захисту отриманих знань у Міністерстві сільського господарства США всі учасники отримали відповідні сертифікати від Міністерства та університету.

Програма обміну не тільки приносить користь українським викладачам і науковцям, які проходять навчання, але й має вирішальне значення для надання допомоги американським фермерам і менеджерам агробізнесу краще зрозуміти зростаючу важливість України на світовому ринку. Через кілька місяців після повернення групи FEP-2016 в Україну професор Томпсон та професор Лайнс, які були координаторами програми в університеті, разом з одним з професорів OSU здійснять наступний візит в Україну, де вони будуть відвідувати домашні інститути стипендіатів, проводити спеціалізовані семінари для своїх колег і надавати консультації з агропромислового управління для адміністраторів. Цього року у травні СНАУ відвідував професор Аллан Лайнс, який за роки існування зазначеної програми відвідав майже всі міста України. На питання, де йому сподобалося найбільше, професор Лайнс, не вагаючись, назвав саме наш університет

фахова порада**Консультують
фахівці юрклініки
«ДОВІРА»**

ДІАНА ТКАЧЕНКО,
консультант
лабораторії
практичного права

**Що таке пластиковий ID-паспорт?
Чи обов'язково оформлювати паспорт
«нового зразка»?**

Біометричні паспорти набувають все більшого поширення у світі. Відповідно до інформації Всесвітньої організації цивільної авіації (ICAO) більше 90 країн з 193 держав-членів ООН в даний час видають такі документи, при цьому ще більше двадцяти держав готові до впровадження таких документів у найближчі роки.

Із набранням чинності Закону № 1474-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, спрямованих на лібералізацію Європейським Союзом візового режиму для України» з 01.10.2016 р. започатковано оформлення нових паспортів у вигляді пластикової картки (ID картки) для всіх громадян. Головний мотив їх запровадження – захищеність від підробки. Новий паспорт містить носій, який неможливо замінити чи скопіювати.

Відповідно до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» в Україні запроваджено оформлення паспорта громадянина України у формі картки, який містить електронний безконтактний носій. За Законом паспорти видаватимуть кожному громадянину України, який досягнув 14 років. Особам, котрі не досягли 18-річного віку, паспорт оформлятимуть на 4 роки, а решті – на 10 років.

Обов'язкової заміни, так само як і встановлення граничних термінів дії раніше виданих документів, не передбачено, термін користування паспортами у вигляді книжечки не обмежено. Однак паспорти старого зразка більше не видаватимуть.

Новий документ може бути оформлений за бажанням особи. Законодавство України передбачає можливість відмови від оформлення паспорта з електронним безконтактним носієм, у такому разі видається паспорт без нього. Пластиковий паспорт містить наступні дані: ім'я особи; стать; громадянство, дату народження; унікальний номер запису в Реєстрі; номер документа, дату закінчення строку дії документа; дату видачі документа; уповноважений суб'єкт, що видав документ (код); місце народження; відцифрований образ обличчя особи; відцифрований підпис особи; податковий номер (реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків).

Таким чином, у власників таких паспортів відпадає потреба у паперових довідках із фіскальної служби. Зчитати інформацію на електронному носії можна буде навіть за допомогою смартфонів.

ID картки міститимуть текст українською та англійською мовами (транслітерацію можна зберегти за раніше виданими документами).

Усі дані про громадян, які містять паперові носії, будуть поступово оцифровані та внесені до Єдиного державного демографічного реєстру. Важливо, що всі випадки доступу до персональних даних фіксуватимуться в автоматичному режимі та зберігатимуться.

Власник персональних даних зможе безкоштовно отримувати інформацію про те, хто, коли та на якій підставі переглядав інформацію про нього в Реєстрі. Після створення електронних сервісів власники цих документів отримуватимуть суттєві переваги. Електронний цифровий підпис, який буде записано на електронний носій паспорта (лише для осіб, які досягли 18 років), дасть змогу в майбутньому використовувати різноманітні електронні сервіси, зокрема отримувати адміністративні послуги, не виходячи з дому♦

СВЯТО**Новорічна казка у СНАУ**

ОЛЬГА БОЖКО

Новорічні свята завжди несуть з собою якісь особливі відчуття – казки, дива, надії на здійснення мрій, віру у краще.

19 грудня, у День Святого Миколая, у Сумському НАУ відбулося урочисте відкриття новорічної ялинки.

Дід Мороз, Снігуронька, казкові герої, солодощі, розваги, весела дітвора, новорічні пісні та танці порадували у цей день студентів, співробітників та гостей нашого університету.

З вітальними словами до присутніх звернулися ректор університету Володимир Ладика та настоятель храму святої мучениці Валентини, протоієрей Миколай Поліщук, які привітали усіх з наступаючими новорічно-різдвяними святами. У день відкриття Новорічної ялинки адміністрація Сумського НАУ привітала родини із Донецької області, які проживають у гуртожитках студентського містечка університету, подарувавши їм продукти харчування.

Новорічні герої, ролі яких виконували сту-

денти, подарували усім присутнім казку, розваги, конкурси та солодкі подарунки. А новорічною настроєм святу додали танцювальні

колективи СНАУ «Шарм» та «Весна», солісти академічного хору «Юність».

Цей рік був насичений подіями, напруженою працею, глибоким змістом та звершеннями. Ми всі переконалися, що разом нам під силу вирішити будь-які проблеми, подолати негаразди і виклики часу, що спільними зусиллями ми досягнемо кращої долі. Адже вірою у власні сили, зберігаємо традиції свого роду, щоденно працюємо задля добробуту людей, розквіту району, краю, держави♦

не будь байдужим**Допоможемо
Віталіні ГОНОР одужати!**

ОЛЕНА МОВЧАН

Жила собі дівчинка... Красива, з яскравою зовнішністю, любила фотографуватися, була одною з улюблених моделей відомого у Сумах модельного дому «Петро Сорока», а ще – коханою дружиною, мамою, сестричкою і донькою, радістю для всієї своєї родини. Але ніколи не знаєш, звідки прийде біда: сталося так, що 28-річна Віталіна захворіла на рак (мієлокарцинома та муцинозна аденокарцинома з метастазами в інші органи). І вже пізніше вся сім'я відчайдушно бореться за її життя, витративши вже близько 300000 гривень. Але гроші потрібні ще, бо наразі триває черговий курс хіміотерапії, а препарати для нього надзвичайно дорогі. Та де звичайній сумській родині взяти такі кошти?..

«Я – сильна!» – саме так назву має виставка, організована за ініціативи самої Віталіни: втрапиши волосся, але не волю до життя, вона звернулася до фотографа Олександра Варухи з проханням про фотозйомку для цього проекту. Фотографії вийшли пронизливими, надзвичайно емоційними – і прекрасними. Виставка вже відбулася у торговельно-розважальному центрі

«Мануфактура», а наразі вона встановлена у Сумському національному аграрному університеті. Зрозуміло, що головна її мета – привернути увагу до проблеми і допомогти зібрати кошти на лікування Віталіни.

І не треба думати, що благодійність – це тільки великі суми грошей, мовляв, я б і радий допомогти, та де ж їх взяти, адже у мене маленька зарплата, а життя зараз так дороге... Що на це сказати? Дійсно, життя – дороге! Немає нічого дорожчого за життя людини. А ваша фінансова допомога може бути й невеличкою – це не обов'язково тисячі й сотні гривень, це може бути будь-яка сума, посилює саме для вас. І якщо замість того, щоб купити собі чергову каву в автоматі і пакет чипсів, ви витратите ті ж такі 20 гривень на добру справу, то всі разом ми можемо врятувати людині життя! І повірте, радість від того, що ви долучилися до доброї справи, буде у сотні разів більшою, ніж задоволення від з'їдених чипсів!!! А досвід благодійних проектів, коли всією громадою збирають кошти на лікування, вже неодноразово засвідчив,

що це справді працює, і саме завдяки таким проектам вже врятовано сотні онкохворих людей.

Тож закликаємо долучатися до доброї справи, віддавши саме ту суму коштів, якої вам не шкода. Нас багато, і разом ми переможемо!

Банківські реквізити для допомоги Віталіні:
«ПриватБанк»

Карта № 5168 7556 2201 6422 –
сестра, Яновська Інна Володимирівна
Карта № 5168 7572 9212 6093 –
чоловік, Гонор Максим Сергійович♦

навчання**Зимова школа
для англомовних студентів**

ОЛЕНА МОВЧАН

14 грудня 2016 року у Сумському національному аграрному університеті відбувся унікальний для СНАУ захід для англомовних студентів. За мети організатори ставили собі дати загальний огляд освітнього процесу в Україні, розповівши про його етапи, а також навички та компетенції, необхідні для успішного виконання навчальної програми університету.

Зимова школа "Основні вміння і компетентності для англомовних студентів в Україні" – це одноденний захід, що може мати продовження за умови зацікавленості студентів. Участь у заході взяли студенти-іноземці Сумського НАУ та СумДУ. Лекторами виступили доценти кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції Оксана Замора та Наталія Волченко, які поділилися всіма необхідними знаннями та навичками на тему того, як домогтися успіху в навчанні в українському виші та досягти кращого у своєму професійному зростанні.

В якості спікера була запрошена студентський проєктор з міжнародних зв'язків Єлизавета Забара. Вона розповіла про те, як бути активним та реалізувати свої студентські ініціативи в українському виші. Одним з учасників заходу став президент африканської спільноти у м.Суми Обінна Нвокійя, який виступив з мотиваційною промовою про позитивне ставлення до навчання.

Основними задачами організатори вбачали для себе такі:

- забезпечити адекватну і просту для розуміння інформацію про навчальний процес в українському виші, етапи, обов'язкові правила і

станданти;

- розширити можливості студента за допомогою навчання конкретним корисним навичкам і використанню певних інструментів;

- створити простір для обговорення і прямого дружнього спілкування студентів і викладачів, де ніхто не буде відчувати себе зайвим;

- надихнути студентів бути активними і працювати для студентської громади та свого кращого професійного майбутнього.

Мовою проведення заходу стала англійська, оскільки основна цільова група – студенти-іноземці Сумського НАУ. Теми, що висвітлювалися, були визначені за результатами попереднього опитування.

Варто відзначити також, що дискусія вийшла доволі цікавою та активною, тож викладачі розповіли навіть більше, ніж це було попередньо заплановано. Студенти охоче ставили запитання, особливо зацікавившись питаннями проходження практики, тонкощами написання дипломних робіт тощо. Лектори розповіли, що таке мотиваційний лист, рекомендаційний лист, які існують правила подачі документів при влаштуванні на роботу, та багато іншого♦

доброчинність**Реконструємо
парк «Огнівщина»**

Людина протягом історії свого існування та розвитку суспільства на різних його етапах спрямовувала свою діяльність не тільки на виконання господарської функції, але й на покращення свого довкілля, враховуючи естетичні, духовні та інші цінності буття. Так, зокрема прагнення до прекрасного, до мистецьких цінностей сприяло створенню й такого доволі складного синтетичного виду мистецтва, як садово-паркове мистецтво.

Як вид архітектурно-художньої творчості, що поєднує в собі важливі елементи природи, архітектури, художнього мистецтва та їх композиційне цілісне утворення, садово-паркове мистецтво та його витвори, наприклад, парки-пам'ятки, у певні часи й до тепер залучають до себе не тільки мешканців прилеглих до них територій, але й туристів, екскурсантів, науковців тощо. Сьогодні парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва окрім природно-заповідної функції мають велике значення для розвитку збалансованої рекреаційної та туристичної діяльності.

У черговий раз Сумський національний аграрний університет виступив ініціатором важливої справи – відновлення унікальної спадщини Сумщини. Разом з мерією міста Ромни, Роменським коледжем СНАУ Сумський НАУ зробили перші кроки по розробці «Проекту утримання та реконструкції парку пам'ятки садово-паркового

старого дубово-кленового пралісу, але, як і більшість парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, до сьогоднішнього дня не отримали належного утримання та фінансування. Втрачається унікальна ландшафтна композиція, історична планувальна структура, всихають вікові дерева.

Студенти 4 курсу факультету агротехнологій та природокористування СНАУ спеціальності «Лісове та садово-паркове господарство» під керівництвом завідувача кафедри садово-паркового та лісового господарства доцента Тетяни Мельник та асистента Владислава Дегтярьова спільно зі студентами 1-го курсу відділення «Механізації АПВ» Роменського коледжу СНАУ, викладачами Володимиром Малайренком, Андрієм Пелипенком та школярами м. Ромни, провели виїзні практичні заняття по інвентаризації зелених насаджень на базі парку «Огнівщина». При обстеженні були визначені видовий склад, вік та санітарний стан насаджень, виділені унікальні ландшафтні композиції та пейзажні картини. Намічені найважливіші проблемні місця унікальної природної території.

Реконструкція парків – складна та довготривала процедура, яка потребує наукового обґрунтування, ретельного вивчення, історичного пошуку та, найголовніше, величезного бажання довести справу до кінця♦

профорієнтація

Смаколики від ФХТ,
курс водіння від ІТФ

ОЛЕНА МОВЧАН

В останню суботу осені майбутні абітурієнти завітали до Сумського національного аграрного університету на День відкритих дверей інженерно-технологічного факультету та факультету харчових технологій.

Розпочався він у залі вченої ради, де

харчування фахівцями-технологами СНАУ. Смачну випічку з гарячим чаєм та вишуканий десерт – карамелізовані яблука можна було не тільки побачити, а й скуштувати. У теплій і затишній атмосфері абітурієнти спілкувались з викладачами та студентами факультету харчових технологій, ставили різні запитання й отримували відповіді "із перших вуст". Сподобався відвідувачам і майстер-клас «Сепарування коров'ячого молока» та дегустація «Адигейського» сиру власного виробництва.

На інженерно-технологічному факультеті теж було цікаво: в аудиторіях та фахових лабораторіях студенти розповідали про навчання на факультеті, про свій досвід проходження виробничої практики за кордоном, а випускники, що не так давно ще були студентами ІТФ, а зараз працюють на інженерних посадах, – про перспективи, що відкриваються

гостям заходу була надана актуальна та важлива інформація щодо переваг навчання в Сумському НАУ та можливостей, що відкриваються перед студентами, а також про особливості вступної кампанії – 2017. Поспілкувалися школярі також і з деканами факультетів Михайлом Довжиком та Олегом Радчуком.

Факультет харчових технологій оголосив творчий інтернет-курс «Здорове харчування – запорука здоров'я нації» для учнів 10-11 класів. Детальніше дізнатися про його умови можна буде у соціальних мережах у групах СНАУ, а також на сайті факультету харчових технологій.

Родзинкою заходу стали майстер-класи з виготовлення ікри з ягідних соків і варіння карамелі, проведені у лабораторії технології

перед випускниками інженерних спеціальностей, таких, як агроінженерія, електроенергетика, транспортні технології тощо.

Ну, а участь у технічних вікторинах та майстер-класі з водіння легкового автомобіля дозволила школярам відчувати себе справжніми інженерами.

За словами організаторів та учасників, не дивлячись на холодну погоду, захід виїшов напружод теплим, атмосфера була дружньою, а надана інформація, безперечно, стане в нагоді майбутнім абітурієнтам.

спортивне життя

Спортсмени СНАУ
взяли «срібло»

ОЛЕНА МОВЧАН

Чемпіонат світу з військово-спортивного багатоборства, що днями завершився у Харкові, приніс медалі й перемоги спортсменам Сумського національного аграрного університету у розділі «Бойове багатоборство». Це були змагання світового значення, участь у

яких взяли 600 спортсменів з 20 країн світу.

Сумську область у складі збірної України представляли спортсмени Сум, Конотоп і Глухова. Найкращі результати продемонстрували спортсмени Сумського НАУ Сергій Войтенко та Олександр Хоменко, виборовши по дві срібні нагороди. Варто відзначити також, що тренерами сумської команди були завідувач кафедри фізичного виховання СНАУ, заслужений тренер України Сергій Хоменко та викладач цієї ж кафедри, майстер спорту України міжнародного класу Олександр Хоменко.

«Інтенсивні тренування, що тривали більше місяця і проходили у різноманітній формі, направлений на зміцнення м'язів, удосконалення техніки та тактики бою, принесли свої результати», – переконаний Сергій Войтенко, срібний призер змагань.

досягнення

Підведені підсумки конкурсу
«Кращий студент»

ОЛЬГА БОЖКО

З метою виявлення всебічно розвиненої студентської молоді, стимулювання підвищення рівня її суспільної активності, сприяння формуванню активної життєвої позиції студентства протягом листопада серед вишів Сумщини проведено конкурс «Кращий студент».

У рамках конкурсу «Кращий студент» студентська молодь мала змогу представити себе у номінаціях:

- «Кращий студент» (комплексна характеристика);
- «Кращий студент-громадський діяч»;
- «Кращий студент-медійник»;
- «Кращий студент-науковець»;
- «Кращий студент-спортсмен»;
- «Кращий студент-волонтер»;
- «Кращий студент у номінації художня самодіяльність».

На початку листопада у СНАУ відбувся I етап регіональної конкурсної програми «Кращий студент СНАУ», у якому взяли участь 18 студентів із факультетів ветеринарної медицини, економіки і менеджменту, агротехнологій та природокористування, будівельного та інженерно-технологічного факультетів.

У регіональному етапі конкурсу, який відбувся 24 листопада у нічному клубі «Діалог», Сумський національний аграрний університет представляли:

- 1) у номінації «Кращий студент Сумщини» (комплексна характеристика) – студентка біолого-технологічного факультету Софія Свисенко;
- 2) у номінації «Кращий студент – громадський діяч Сумщини» – студентка факультету

ветеринарної медицини Дар'я Кривуля;

3) у номінації «Кращий студент-науковець Сумщини» – студентка факультету економіки і менеджменту Наталія Глуходід;

4) у номінації «Кращий студент-волонтер Сумщини» – студентка факультету ветеринарної медицини Вікторія Алієва;

5) у номінації «Кращий студент-спортсмен Сумщини» – студентка будівельного факультету Карина Улько;

6) у номінації «Кращий студент у номінації художня самодіяльність» – студентка факультету ветеринарної медицини Катерина Світлична.

Найважче було Софії Свисенко, яка представляла СНАУ у номінації «Кращий студент Сумщини» (комплексна характеристика). Адже вона повинна була представити відеоролик «Мій ВНЗ – для найкращих студентів», соціальний проект «Три добрі справи» та презентувати свої творчі здібності. Особливо члени журі відмітили талант Софії, яка продемонструвала свої вміння, здобуті у Сумському НАУ на спеціальності «Кінологія».

За результатами конкурсу Дар'я Кривуля, студентка факультету ветеринарної медицини, стала переможницею у номінації «Кращий студент-громадський діяч Сумщини».

Крім того, під час проведення конкурсної програми студентам Сумського НАУ були вручені грамоти та подяки.

За вагомий внесок у реалізації молодіжної політики міста, активну громадську позицію та з нагоди Дня студента грамотами міського голови Олександра Лисенка та книгами «Суми. Вулицями старого міста» нагороджені студент інженерно-технологічного факультету Сергій Войтенко та студентка факультету ветеринарної медицини Дар'я Кривуля.

Студентка факультету економіки і менеджменту Єлизавета Забара отримала подяку голови Сумської обласної державної адміністрації за активну громадську позицію, участь у реалізації молодіжної політики в області та з нагоди Дня студента.

Вітаємо наших студентів! Для нас ви – найкращі! Нехай у вашому житті всі дні будуть сонячними, наповненими радістю й успіхами!♦

чемпіони

Аджиліті:
команда СНАУ – чемпіон!

ЛЮДМИЛА БУЛА

3-4 грудня 2016 року у Києві в рамках головних виставок Кінологічної Спільки України пройшли змагання з аджиліті «Кубок Президента КСУ – 2016» та «Чемпіонат КСУ – 2016». Це найбільш масові та рейтингові змагання, які проводяться протягом року з цього дуже видовищного та динамічного кінологічного виду спорту. Тільки уявіть собі, що за два дні було більше 250 стартів! Судив змагання суддя FCI Roman Lukas із Словачини.

Дуже приємно відзначити блискучий виступ нашої сумської команди «Адреналін», яка була організована і тренується на дресировальному майданчику біолого-технологічного факультету нашого університету. У Києві стартувало 8 наших спортсменів та 10 чотирилапих напарників на трасах усіх рівнів складності: від початкової «Хочу в аджиліті» до траси міжнародного рівня А3.

У перший день змагань в індивідуальному заліку на рахунку наших спортсменів було у різ-

них категоріях 5 перших місць, 4 других та одне третє, причому на найбільш складній трасі рівня А3 в усіх трьох ростових категоріях собак усі перші місця були наші!!! На другий день – 3 перших місця, 6 других та 1 третє.

Крім цього, на трасі Оуп, де стартувала найбільша кількість учасників, провів командний залік. Зазвичай у командному заліку реєструється команда у кількості чотирьох чоловік, тому ми заявили дві коман-

ди «Адреналін-1» та «Адреналін-2». У перший день змагань наша перша команда посіла перше місце, на другому місці була команда із Одеси, на третьому – команда «Антарес» м.Павлоград. На другий день – дві наші команди вибороли перше і друге місце!!! На третьому команді «Метеор» м. Київ.

Також на цих змаганнях офіційно проводився відбір у національну збірну Кінологічної Спільки України на Чемпіонат FCI (Міжнародної Кінологічної Федерації) 2017 року, який буде проводитися у жовтні наступного року в Чехії. За результатами змагань чотири наших спортсменів зі своїми собаками офіційно пройшли відбір до збірної.

Щиро вітаємо учасників змагань і бажаємо подальших успішних стартів!♦

цікаво

Що ми знаємо про господаря року?

ВОЛОДИМИР ОСТАПЕНКО,
професор кафедри спецзоотехнії

Коли ми чуємо слово «півень», то у нашій уяві постає білий або рябий сільський задерика з червоним гребенем. Насправді ж різновидів цих птахів надзвичайно багато. Вони можуть мати різну кількість пальців, різнитися за розміром, формою дзьоба, забарвленням пір'я, у деяких представників відсутній хвіст.

Вперше в Європі про курей згадував давньогрецький комедіограф Аристофан, а китайський богдихан Фу-ши, що жив до 3227 р. до н.е., видавав уже накази про розведення курей.

У курячому «словнику» особливе місце займає крик півня. Стверджують, що співають півні від розпачаючих їх почуттів, коли ось-ось наступить світанок і почнеться довгожданий день – особливий, до країв наповнений веселими турботами і найцікавішими подіями. Співак намагається якомога раніше сповістити світ про свої права. Тривалість так званого швидкого сну у нього дуже коротка: від 3 до 15 с, а разом із повільним сном – декілька хвилин.

Співають півні і для того, щоб зайвий раз нагадати своїм суперникам, що ця територія зайнята, а отже, іншим тут, м'яко кажучи, робити немає чого. Це біологічно виправдано, оскільки запобігає зайвим бійкам і сприяє збереженню особин. Якщо у цей час поряд знаходиться уявний п'є-дестал – навіть куча

сміття, – півень не відмовить собі у задоволенні стрибнути на неї: високий трон – слабкість не лише королів і титулованих осіб... Сплеснувши крилами, витягнувши шию, пернатий соліст вкотре заспіває свою простувату, але бойову мелодію і слухає, чи відгукнеться вожак іншої зграї. Звідси бажання півня злітати якомога вище. Як правило, у відповідь з усіх боків, як луна, прозвучать подібні крики і, мабуть, з подібним же сенсом. Півнячий спів – це свого роду і переможні фанфари. А на думку західнонімецького журналу «Дас Тір», це і прояв високого почуття власної гідності.

Півні вранці співають у майже чітко визначений час. Вважають, що півні протягом доби орієнтуються з точністю до 10 хвилин, а протягом року – з точністю до 4 днів. Вчені спробували порівняти півнячий спів з певним розміщенням зірок на небі, і тут виявилася цікава картина. Перші півні, виявляється, співають, коли над горизонтом з'являється зірка Конопус, той самий Конопус, на який орієнтувалася американська автоматична станція, що летіла у напрямку Марса. А як тільки ця зірка зникає за горизонтом, розпочинають співати другі півні. Що заставляє кричати півнів третій раз, поки що не відомо, так само, як і те, яким чином півні «бачать» зірку, перебуваючи у темному

пташнику.

У давнину не було для селянина більш точного годинника, ніж крик півня. Вважалося завжди, що перше «кукуріку» звучить о першій годині ночі, друге – о другій, третє – о четвертій годині ранку. Збираючись у дорогу, селяни чекали перших півнів. Жінки прокидалися, щоб поставити хліб і подоїти корів, після других півнів. Разом з третіми півнями усе село було вже на ногах і приступало до роботи. Згадаймо Т.Г.Шевченка: «Ще треті півні не співали, ніхто ніде не гомонів...». У «Піднятий ціліни» М.Шолохова Макар Нагульнов, як завжди, засидівшись за північ над англійською мовою, одного разу «вперше по-справжньому почув півнячий хорал». Макар був у захваті від нього: «Та це ж наче на параді, як на огляді дивізії!» Потім він щоночі чекав півнячої переклички і сам собі бурмотів: «Усе життя цим півням на хвості наступав, біля курей ріс з малих років і не міг урозуміти такої краси в їхньому співі».

Не думайте, що «ку-ку-рі-ку» усіма мовами звучить однаково. Англійці, наприклад, вважають, що пернаті кричать «кок-е-дудл-ду», у перекладі на нашу мову щось наче «Петька-дурник». «Ку-ку-рі-ку» (з наголосом на букву «і») кричать півні «по-польски», «ко-ко-рі-ко» – «по-французьки», «ку-ку-рі-ко» – «по-грецьки». «По-іспанськи» і «по-чеськи» птиця кричить «кі-кі-рі-кі», «по-шведськи» – «ку-ке-лі-ку», «по-японськи» – «ко-ке-кок-ко». Болгари і румуни впевнені, що півні кричать «ку-ку-рі-гу», а німці – «кі-ке-рі-кі». Якщо в італійському «чі-кі-рі-чі» ще можна при бажанні вловити знайомі нам звуки, то у китайському «во-во» не залишилося і натяку на півнячий крик.

Півень птах красивий, але важкуватий. Його хода повільна, поважна,

горда. Але крила короткі, тому літають вони рідко і на невеликі відстані, максимум через тин або кущі. Вони можуть бути агресивними і шумливими, але часто під час небезпеки перевагу віддають швидкому бігу.

Органи нюху у півнів розвинені слабо: вони ніколи і ні до чого не приносяться. Проте вони, як і люди, відчувають солодкий, кислий, солоний і гіркий смак і мають дуже хороший слух. У птиці відсутні групи крові, тому переливання крові можна проводити, не боячись наслідків. Середня тривалість життя півнів – близько 13 років, але відомі й довгожителі віком 25-30 років. Вік за зовнішніми ознаками (шпорами) можна визначити лише у півнів. Довжина шпори у річного самця – 1-1,5 см, у дворічного – 2, у трирічного – 4, у 5-6 років – 6 см і більше.

Взаєморозуміння у курей досягається як за допомогою бійки, так і мовним шляхом. Звуки, крім того, допомагають передати всі нюанси пташиного настрою: від захоплення до жаху. А словник у курей досить великий: до 25 «слів». Але півень особливими «словами» і шлюбним ритуалом курку не балує. Як правило, він вдається до хитрощів: зробивши вигляд, що знайшов щось смачненьке, звуками запрошує розділити з ним трапезу. Чубарочка, забувши про попередні каверзи, стрімголов біжить на запрошення. Тут у програмі півня є і «шлюбний танок»: під власний акомпанемент він боком викреслює навколо партнерші напівколо. Цього, на його думку, досить, щоб спокусити легковажну чубарочку. Особисті симпатії партнерів також існують. Молоді півні можуть взагалі ігноруватися старими курками, тому утримання їх разом не бажане.

Якщо у вас є півень, то барометр вам не потрібний. Півні роблять про-

гнози без них. Перед зміною погоди вони розпочинають посилено співати у «позачерговий» час. Якщо це влітку – на дощ, взимку – на тепло. Не ховаються від дощу – дощ буде не тривалим. Злітають на високі предмети – скоро буде дощ.

Півні їдять практично все, що подадуть, але це не значить, що у них немає улюблених страв. Ї ї пернаті при можливості віддають їм перевагу. Ціле зерно вони їдять у такій послідовності: просо – кукурудза – пшениця – ячмінь – жито – овес. Якщо взяти до уваги величину подорібненого зерна, то найбільшим попитом у них користується корм середнього помелу. З більшою охотою вони їдять корми оранжевого або жовтуватого кольору, потім іде блакитний, білий і червоний. Не користуються успіхом чорні й зелені кольори. Дорослим півням яєчних порід досить 110-140 г комбікорму на добу, більш важких порід – 150 г. Але частину комбікорму можна замінити зеленими чи соковитими кормами, виготовивши вологу мішанку з додаванням кормів тваринного походження (м'ясокісткове, рибне, пір'яне борошно, риба, сухе молоко), залишків зі столу тощо. «Запрошують до столу» дорослих півнів 3-4 рази на добу. Дуже важливим у племінний період є додавання дріжджованого корму та пророщеного зерна. При вільному утриманні півні споживають насіння бур'янів, комах, ящірок, молодих мишей.

Нехай завжди співають півні! Це не лише приємно, але й корисно, оскільки заспокоїливо діє на психіку курячої прекрасної статі. Недарма ж на птахофабриках тримають по декілька півнів у пташнику, або ж куркам надається можливість час від часу прослуховувати їх голоси: спів півня у запису. У стаді, у якому немає півня, несучість, як правило, нижча♦

гороскоп

Що нам Півень принесе

Новий 2017 рік, що вже стукає у двері, відповідно до Східного календаря має стати роком Червоного Вогняного Півня. Чого чекати нам від цієї пташки, що принесе вона кожному знаку?

ПІВЕНЬ
(1921, 1933, 1945, 1957, 1969, 1981, 1993, 2005, 2017)

У свій рік Півень не відчуватиме суттєвих незручностей. І Ваше життя буде насиченим різноманітними подіями. А до розширення такого списку вам не звикати. У сімейному житті будуть чергуватися буря і цілковитий штиль. Особливо цей рік успішний для угод з нерухомістю. Якщо планували поміняти квартиру або купити будинок, удача буде вам тільки сприяти.

СОБАКА
(1922, 1934, 1946, 1958, 1970, 1982, 1994, 2006, 2018)

Для цього знака краще нічого не міняти в роботі. Хіба тільки, що ви зібралися отримати освіту, тоді це найкращий час. Рік пройде по більшості мирно, без серйозних конфліктів, але це насамперед залежатиме від вас. Щоб отримувати бажаний рівень прибутку, доведеться чимало працювати. Не забувайте при цьому про людей, яких ви любите, без вашої уваги вони ризикують від вас віддалитися.

КАБАН
(1923, 1935, 1947, 1959, 1971, 1983, 1995, 2007, 2019)

Цього року на вас очікує чимало хвилювань. Позитивний момент у тому, що ви не будете відчувати нестачі фінансів – все буде йти своєю чергою без зайвих сплесків. А негативний – не накручуйте себе там, де цього не потрібно. Ваша зайва емоційність буде

тільки на шкоду. Постійні хвилювання – це джерело втрати здоров'я. Тому спокійно ставтеся до всього, і рік Вогняного Півня пройде спокійно і рівно.

ПАЦЮК
(1912, 1924, 1936, 1948, 1960, 1972, 1984, 1996, 2008)

Якщо не хочете передбачуваності, намагайтеся в рік Червоного Вогняного Півня не вносити ніяких серйозних змін у своє життя. Хвилювань буде немало, але якщо ви займете вишукану позицію, легко з усім впораєтеся і вийдете з гри переможцем. Приділяйте більше часу друзям, родичам і всім, для кого ваша увага – необхідна умова для щастя. Помирність з тими, з ким раніше були у сварці.

БИК
(1913, 1925, 1937, 1949, 1961, 1973, 1985, 1997, 2009)

Для всіх, хто народився в рік Бика, це період успіху й триумфу. Нарешті-то ваша працьовитість буде гідно винагороджена! Замість сімейних сварок приділіть увагу створенню домашнього комфорту: зробіть ремонт, поновіть обстановку у квартирі, змініть колірну гамму дизайну. Це приверне позитивну енергію й успіх у всіх починаннях.

ТИГР
(1914, 1926, 1938, 1950, 1962, 1974, 1986, 1998, 2010)

Тиграм у 2017 році потрібно бути весь час напоготові. Навіть якщо справи йдуть добре, не

розслабляйтеся і ні в якому разі не лінуйтеся. У цьому випадку втратите все. Постійно контролюйте всі процеси: фінансові витрати і надходження, робочі моменти, ситуацію в сім'ї. Приборкайте своє зарозумілість, будьте простіше, і до вас потягнуться «корисні» люди. Намагайтеся уникати конфліктів.

КРОЛИК
(1915, 1927, 1939, 1951, 1963, 1975, 1987, 1999, 2011)

Енергетичний потенціал буде невичерпним протягом усього року. Це час для нових зустрічей, зміцнення сім'ї, укладення шлюбу та облаштування своєї «нори». Кролика буде супроводжувати удача до тих пір, поки він сам все не зруйнує своїми імпульсивними вчинками. Так що будьте уважні та послідовні в діях.

ДРАКОН
(1916, 1928, 1940, 1952, 1964, 1976, 1988, 2000, 2012)

Для вас 2017 рік стане дуже вдалим роком. Хотіли поїхати на відпочинку в якесь екзотичне місце? Будь ласка! Вирішили отримати додаткову освіту? І ця ідея буде реалізована. Але при цьому будьте розумні у витратах. Не задовольняйте всі свої бажання, фільтруйте їх і втілюйте найважливіші.

ЗМІЯ
(1917, 1929, 1941, 1953, 1965, 1977, 1989, 2001, 2013)

Незважаючи на свою ліню, Змії легко вдасться піднятися в кар'єрі, зайняти найзручніше місце під сонцем. Їй не треба вступати в боротьбу і витрачати сили на отримання бажаного. Фінансова стабільність супроводжуватиме вас протягом усього року. Більш того, надійде така пропозиція,

КІНЬ
(1918, 1930, 1942, 1954, 1966, 1978, 1990, 2002, 2014)

Все, що ви будете робити протягом 2017 року, стане вашим фундаментом для майбутнього. Чим більше зусиль докладати, тим міцніше буде ваша база. Завзятість, безперервний рух, цілеспрямованість – ось ваші помічники й проводники на шляху до добробуту. Правильно розставте пріоритети, не відволікайтеся на дрібниці, – і у вас все вийде!

КОЗА
(1919, 1931, 1943, 1955, 1967, 1979, 1991, 2003, 2015)

Перепади настрою й ліню можуть зіграти з вами злий жарт. Тому не піддавайтеся на провокації. Якщо ви будете працювати, на вас чекає гідна матеріальна винагорода. Якщо знову дозволите лінії взяти над вами верх, крах неминучий. Рік Вогняного Півня для Кози вирішальний. Він розставить всі крапки над «і». Також це період для розкриття творчого потенціалу, дизайнерських та акторських здібностей.

МАВПА
(1920, 1932, 1944, 1956, 1968, 1980, 1992, 2004, 2016)

Вас чекає боротьба за власне щастя. Якщо раніше ви багато сумнівалися, тепер прийшов час сконцентруватися на головному, скласти план дій і, незважаючи ні на що, рухатися до поставленої мети. Навколо вас весь час будуть люди, які мотивують до дій. Підтримка, розуміння оточуючих дозволить вам впоратися з будь-якими перешкодами♦

порада

Свято без подарунків? Ні, не чули!

З усіх свят Новий рік найбільше асоціюється з казкою. Всім нам хочеться вірити в чудо, і мабуть, саме тому в новорічну ніч ми чекаємо чогось особливого... А що може бути приємніше, ніж отримати оригінальний подарунок?

У різних країнах існують свої традиції святкування Нового року. Хтось відзначає його з меншим розмахом, а хтось не шкодує грошей для того, щоб відсвяткувати «на повну». Але існує одна традиція, характерна для всіх народів і країн, - це обмін подарунками у новорічну ніч.

Погодьтеся, що отримувати подарунки полюбують всі люди, а Новий рік - це ще один привід порадувати своїх рідних і друзів маленькими і не дуже маленькими презентами.

Ми пропонуємо вам Топ-10 подарунків, які точно продемонструють вашу оригінальність.

1. Скретч-постер з кінофільмами

На скретч-постері зображено 100 обкладинок кінофільмів з назвами, розподілених по категоріям. Завдання власника - подивитися за рік усі шедеври кінокласики та відмітити зірочками (додаються) ті, що сподобалися найбільше.

2. Окуляри віртуальної реальності

Цей дивовижний девайс дозволяє дивитися фільми, грати в ігри та навіть подорожувати в режимі 3D, не виходячи з дому.

3. Подушка-пончик-пиріг

М'яка та практична, стане цікавим доповненням будь-якого інтер'єру.

4. Ковдра з рукавами

Прекрасне рішення для тих, хто любить почитати перед сном :)

5. Жартівлива куля-провісник

Цікавинка, яка дає кумедні відповіді на озвучені питання.

6. Віброакустична колонка

Новинка сучасності. Геніальний винахід використовує технологію вібрації для перетворення будь-якої зручної плоскої поверхні на високоякісну аудіо систему - дерево, скло, бетон, столи, стільці і т.д. Звук змінюється в залежності від поверхні - дерев'яні поверхні виробляють більше басів; скляні поверхні акцентують високі частоти. Музика прямо в кишені.

7. Настільний аерохокей

Всі ми щ дитинства пам'ятаємо цю цікаву та захоплюючу гру. А що, як в неї можна буде пограти, не виходячи з дому?

8. Вічний магнітний календар

Процес планування стає веселою розвагою, коли відзначаєш дати на магнітному календарі. Всі дні місяця, плюс запасний 32-ий день, 12 значків з назвами місяців і набір оригінальних спец-фішок легко кріпляться на холодильник, перетворюючи його на яскравий арт-об'єкт. Серед додаткових фішок є ті, що стануть у нагоді при складанні ділового розкладу - дні дедлайнів, прибуття і відбуття, старту і закінчення проектів, і ті, які нагадують про маленькі радощі життя.

9. Набір кумедних обкладинок на паспорт

Документ, що засвідчує особу, потребує особливого ретельного зберігання. Міцна обкладинка з полівінілхлориду захистить паспорт від вологи і різних механічних пошкоджень. А кумедний принт підніме настрій власнику обкладинки.

10. Термічна прес-кружка

Супер новинка від Starbucks! Френч-прес і стильна термокружка. Прес та склянка дозволять насолодитися улюбленим напоєм де завгодно. Досить містка, подвійна стінка з нержавіючої сталі будуть зберігати напій гарячим більше 6 годин. Дуже добре підходить для заварювання чаю

Підготувала АННА ЛОГВИН

бувайте здорові!

Грип: про що варто пам'ятати

Як не жаль писати про це у передсвятковому номері, але наразі в Україні у самому розпалі епідемія грипу та ГРВІ. І медики прогнозують, що січень і лютий не принесуть полегшення, вкладаючи нових і нових хворих на лікарняні ліжка. У зв'язку з цим фахівці нагадують: щоб не поширювати інфекцію, при перших ознаках хвороби треба залишатися вдома і звертатися до медиків по допомогу! Тим більше, що цьогогоріч циркулює один з найнебезпечніших штамів - Н3N2, так званий «гонконгський», тоді як у минулому році основним джерелом небезпеки був «каліфорнійський» - H1N1. Тож про те, що робити для того, аби мінімізувати ризик захворювання та ускладнень, і новорічно-різдвяні свята провести в колі родини й друзів, а не термометра і «Грипоцитрону», ми й розкажемо вам сьогодні на сторінках нашого «Вісника».

Грип - це високонягрозне вірусне захворювання з можливістю тяжких ускладнень та навіть ризиком смерті за відсутності лікування та наявності обтяжливих обставин та супутніх захворювань. Джерелом інфекції при грипі є хвора людина. Особливо заразною є людина у гарячковому стані - з температурою, у перші 4-7 днів захворювання. Передача інфекції відбувається повітряно-крапельним шляхом.

Ось прості речі, які рятують життя:

Уникати контактів з хворими
Джерело вірусу - хвора людина. Захворів - залишайся вдома!!! Нема нічого героїчного у відвідуванні роботи хворим - і сам як слід не працюєш, і колега на лікарняне ліжко вкладаєш.

Чим менше людей, тим менше шансів захворіти
Рішення про тимчасові карантинні заходи дозволяють розвести дитячі колективи і уловити поширення інфекції. Проте це не означає, що дитина у цей час має ходити до розважальних центрів, відвідувати кінотеатри, спор-

тивні зали тощо.
Щоб не контактувати із хворими у транспорті, краще пройти зупинку пішки. Так само не варто зайвий раз навідуватися до супермаркетів та торговельних центрів.

Правила гігієни
Інфекція потрапляє в організм через рот, ніс та очі, яких ви час від часу торкаєтесь руками. Тими ж руками ви тримаєте гроші чи тримаєтесь за поручні, де кілька годин зберігаються в активному стані віруси і бактерії, що залишилися від дотиків рук інших людей. Тому не торкайтесь без потреби свого обличчя. Частіше мийте руки з милом або обробляйте їх дезінфікуючим розчином із вмістом спирту (дезінфікуючі спреї, гелі та гігієнічні серветки).

Витирати носа при нежиті необхідно одноразовими серветками, одразу викидаючи їх у смітник. Якщо не маєте хустинки, кашляти або чхати потрібно не в долоню, а в лікоть.

Багаторазові серветки та рушники, особливо у громадських місцях, суттєво підвищують ризик зараження і широкого розповсюдження інфекції.

Промивати носа!
Це просте правило насправді діє. Якщо промити ніс відразу ж після вулиці, то ризик захворіти зменшується, адже збудник захворювання спочатку концентрується на слизовій оболонці. Що стосується оксолінової мазі, то вона не може на 100% захистити від грипу, однак ефект від неї все ж є - не тільки через вміст протівірусного оксоліну, а й завдяки маслянистій структурі мазі, яка захищає слизову оболонку.

Якщо ж ви все-таки захворіли...
Не займатися самолікуванням і якомога швидше викликати додому лікаря. Якщо темпе-

цікаво

Задобрюємо Червоного Півня

Як відомо, у кожній жінки насправді існують дві глобальні проблеми: «Немає чого вдягти» і «Куди все це подіти?» :) Особливої гостроти перше питання набуває напередодні новорічної ночі. І справді, як же ж вдягнутися, щоб було і комфортно протягом свята, і красиво - настільки, щоб засліпити своєю красою всіх, кому пощастить розділити з вами новорічні веселощі, і головне - щоб здобути прихильність талісману нового року? Як ми знаємо, 2017-й стане роком Червоного Вогняного Півня, тож і вбрання треба вибрати так, щоб цілком догодити його смаку.

Щодо кольору - то тут ніяких сумнівів: всі відтінки червоного, коралового, помаранчевого, золотого, жовтого. Півню це точно сподобається! У цьому році можна не боятися перебільшити з пишністю, розкішшю та блиском. Та навіть якщо ви є прихильницею простоти й мінімалізму, господар року буде задоволений, якщо ваша сукня буде пошита з дорогої тканини або прикрашена витонченою вишивкою чи мереживом.

Що ж стосується прикрас, то найбільше у цьому році вітається золото, але якщо ви більше любите біжутерію, то це теж допускається. У цьому році найкращим вибором стануть прикраси великих розмірів, незвичної форми, яскраві й шикарні.

Чоловікам теж є чим порадувати Червоного Півня: яскрава краватка або краватка-метелик, червона сорочка, а найсміливішим варіантом може стати вінтажний костюм. І це не малиновий піджак у стилі 90-х (ви ж не могли подумати, що ми вам таке запропонуємо?!), а аристократична ретро-трійка бордового кольору чи відтінку бургундського вина.

Та як би ви не вдягнулися, головне - це не колір вашої сукні чи сорочки, а прекрасний настрій і бажання зробити новорічну ніч казковою. Зі святом!♦

ратура не перевищує 38,5 градусів, збивати її не потрібно, слід пити більше теплої рідини. Приміщення, де знаходиться хворий, необхідно часто провітрювати. У молодій людини без хронічних хвороб грип у легкій формі проходить через 4-5 днів. Небезпечний він ускладненнями, які можуть проявитися при невчасно розпочатому лікуванні. Зокрема, вже на 2-3 день у людини може виникнути пневмонія. У групі ризику - люди з хронічними захворюваннями та надмірною масою тіла.

За якими симптомами можна запідозрити, що у вас саме грип?

Перші симптоми - різке підвищення температури (до 38-40 градусів) і сильний головний біль (у лобовій і скроневих частинах голови, в очних яблуках) - проявляються дуже яскраво. Також у хворого виникають симптоми інтоксикації організму: біль у м'язах і суглобах (у людини буквально «викручує» руки і ноги), б'є озноб. Катаральні явища (закладеність носа і нежить, сухий кашель) можуть з'явитися тільки за день-два. Основна відмінність грипу від гострих респіраторних вірусних захворювань в тому, що він розвивається стрімко, а не поступово.

Тож закликаємо вас бути уважними до свого здоров'я і здоров'я своїх близьких! Вживайте запобіжних заходів, частіше гуляйте на свіжому повітрі, добре харчуйтеся, а якщо все ж таки захворіли, мерщій у ліжко і звертайтеся до лікаря. І все буде добре!♦

Підготувала ОЛЕНА МОВЧАН

ДОЗВІЛЛЯ

Зимова казка на юридичному факультеті

ОЛЕНА МОВЧАН

Традиція проведення Віденських балів у Сумському національному аграрному університеті міцнішає з кожним роком. Та це й не дивно, з огляду на те, якої популярності подібні заходи набули останнім часом в Україні, а що вже й казати про Європу, зокрема Австрію і Відень, звідки вони, власне, й походять!

Що таке бал для сучасної людини? Це передусім можливість відпочити культурно, красиво і небагато: вдягнути вишукане вечірнє вбрання, відчувати себе світською левицею чи навіть особою королівської крові, позуючи для стильного фото чи вальсуючи під звуки музики. А для студентів і викладачів університету це прекрасна нагода поспілкуватися у неформальній і дещо незвичній обстановці, що, безумовно, сприяє налагодженню взаєморозуміння і взаємоповаги.

Тож бал «Зимова казка» юридичного факультету СНАУ, що відбувся 3 грудня 2016 року, став саме таким святом, де панували вишукані манери, витонченість і стиль, вдало поєднуючись з веселощами та жартівливи-

ми іграми. Крім викладачів та студентів юридичного факультету, його учасниками стали також вчителі та школярі старших класів Сумської школи №12. Яскравим акцентом, що задав тон усьому заходу, став виступ

ансамблю сучасного бального танцю «Свей» з номером «Віденський бал», після чого його учасники разом з групою хобі-класу приєдналися до загального дійства.

Програма була насиченою та динамічною: вальси, польки, бельгійка, ритм-блюз, майстер-класи від розпорядника балу, керівника АСБТ «Свей» Юрія Сергеева, жваві, рухливі ігри, – все це створювало неповторну атмосферу свята. Упродовж вечора учасники могли взяти участь у підсумковому голосуванні за претендентів на звання «Кращий студент року на юридичному факультеті». До півфіналу вийшли 5 кандидатів – Аліна Цепух, Юлія Карпик, Інна Гримайло, Богдан Головач та Валерія Нудьга. Це студенти, що найкраще проявили себе у різних сферах студентської діяльності – від наукової до спортивної та громадської. Всі вони – вже переможці, зазначила декан юрфаку Світлана

Запара, вручаючи студентами подяки та премії. А за результатами голосування абсолютним переможцем конкурсу стала студентський декан юридичного факультету Юлія Карпик, з чим ми її й вітаємо!

Переконана, що всі, кому пощастило того вечора стати учасниками балу, надовго запам'ятають унікальну атмосферу дружби, позитиву, креативності та взаємоповаги, що панувала у залі. Але варто зазначити, що для юридичного факультету це не щось особливе, а норма життя – саме так щоденно вчать і працюють студенти й викладачі юрфаку, і це, безумовно, заслуга декана – доктора юридичних наук, професора, чарівної стильної леді Світлани Запари. Щиро сподіваємося на те, що тієї суботи на юрфаці народилася нова традиція, і такий захід віднині стане щорічним, адже не секрет, що той, хто вміє красиво, зі смаком відпочивати, так само і працює, радує людей результатами своєї роботи♦

традиції

Українські вечорниці в СНАУ

ОЛЬГА БОЖКО

Запальні танці, співи народних пісень, веселі конкурси, забави, смачне частування та неповторний національний колорит – всім цим мали змогу насолоджуватися студенти та співробітники Сумського НАУ 14 грудня на українських вечорницях.

Під час заходу факультети університету приготували свої вітання присутнім. Факультети ветеринарної медицини, агро-технологій та природокористування та буді-

вельний факультет підготували душевні українські пісні. Енергійною хореографічною композицією запалив юридичний факультет. А дівчата та хлопці з факультету харчових технологій всіх вразили своєю акторською майстерністю.

Жодні українські вечорниці не відбуваються без народних пісень та танців. Університетський хор «Юність» під керівництвом Аліни Біловол заспівав веселих українських народних пісень. А народний ансамбль народного танцю «Весна» (керівник – Ольга Гетманенко) показав усім, як повинен танцювати справжній українець. Дуже приємно, що на свято завітали студенти Сумського центру професійно-технічної освіти харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу, які подарували присутнім український танок.

Під час українських вечорниць студентська молодь із задоволенням брали участь у веселих конкурсах та забавах. Всі присутні в залі ласували варениками, пиріжками, салом та іншою смакотю. Вдячні працівникам комбінату громадського харчування, які всі ці смачні

страви приготували. Вечорниці нікого не залишили байдужими. Всі присутні у залі доторкнулися до живого, зігріли свою душу, адже обличчя людей світилися радістю.

Вкотре ми зрозуміли, що наші народні традиції – неоціненний скарб. Якщо звучить наша народна пісня, то й світ ще довго буде чути горде й прекрасне слово – Україна♦

Вкотре ми зрозуміли, що наші народні традиції – неоціненний скарб. Якщо звучить наша народна пісня, то й світ ще довго буде чути горде й прекрасне слово – Україна♦